

Avlsrådets årsberetning 2025

Avlsrådets sammensetning

Norsk Grand Danois Klubbs avlsråd har i 2025 bestått av klubbens styre. Etter at Ida Nygaard trakk seg fra styret i september har hun hatt ansvaret for avls- og helsesaker i samarbeid med styret.

Avlsrådets hovedoppgaver

Avlsrådssaker har blitt tatt opp som egen post på styremøtene, det har vært avholdt ni styremøter i perioden hvor avlsrådssaker har vært på agendaen.

Fokuset for avlsrådets arbeide har vært helseundersøkelsen på grand danois, samt behandling av innkomne søknader om valpeformidling.

Oppslutningen rundt helseundersøkelsen var dessverre dårlig. Informasjon om helseundersøkelsen har ligget ute på klubbens hjemmeside og på klubbens Facebook gruppe. Det har blitt sendt ut e-post til oppdrettere med oppfordring om å videreformidle informasjon om undersøkelsen til oppdretterens valpekjøpere. Helseundersøkelsen er ikke avsluttet, de som ønsker kan fortsatt gå inn og registrere svar, men premier for deltagelse er trukket og sendt ut til vinnerne.

Det kom inn totalt 267 besvarelser, noe som dessverre ikke er nok til å være statistisk signifikant.

Kull registrert i 2025

Det ble registrert fire kull med grand danois-valper hos NKK i løpet av 2025. Totalt ble det registrert 27 valper med en gjennomsnittlig kullstørrelse på 6,75 valper per kull. Statistikken inneholder kullene som er registrert i 2025. To av kullene er født i 2024, men ikke registrert før i 2025. Det er mulig det finnes valper som er født i 2025, men som ikke blir registrert før i 2026.

Av disse kullene hadde to valpeformidling gjennom NGDK.

I disse kullene ble det benyttet åtte forskjellige hunder. Av disse åtte hundene som ble benyttet var en fra Finland og en fra Sveits, de øvrige var norske.

I henhold til NKKs database DogWeb hadde ett av kullene innavlsgrad på 0 %, mens de resterende tre hadde innavlsgrad på henholdsvis 0,391, 1,563 og 6,25 %.

Ingen av hundene benyttet i avl i 2025 er over grensen for matadoravl. Hunder som er over matadoravls grensen bør ikke ha flere avkom enn de allerede har, og barnebarna bør brukes meget sparsomt. Matadoravls grensen beregnet i 2020 er på 14 valper per hund. Husk at dette gjelder for tisper så vel som for hannhunder. Avlsbasen i Skandinavia er så pass liten at oppdretterne også bør tenke over hvor mange valper hunden har registrert etter seg i de øvrige skandinaviske landene.

I det etterfølgende er kullene registrert i 2025 angitt. Helsetester som er registrert i NKKs database DogWeb eller sendt avlsrådet er tatt med. Dato er påført hjertetester som er hentet fra DogWeb. For øyelysning er siste test tatt med. Både øyelysninger og hjertetester har gyldighet på ett år, men siste testen er tatt med i oversikten selv om de er utgått på dato. Utenlandske hunder vil oftest ikke ha

oppført helsetester i DogWeb, men det er ikke dermed sagt at helsetester ikke er utført i hundens hjemland. Merk også at norskeide hunder kan ha fått utført helsetester som ikke er oppført i DogWeb, dette gjelder også hjertetester.

Det er også angitt hvor mange avkom hundene har i Norge totalt sett, merk at hundene kan ha flere avkom registrert etter seg i utlandet. Kullenes innavsgrad er hentet fra DogWeb.

Født 05.11.2024

- Oppdretter: Kennel Noble Aristocrat v/Anja Ingeborg Kvamme
- Valpene: 2 hanner og 3 tisper, alle sorte
- Innavsgrad: 0,0 %
- Kullels far: Maid's Black Stardust (FIN)
 - Farge: sort
 - Hjerte: full hjertesjekk, intet påvist (dato: 18.06.2024)
 - Øyelysning: intet påvist
 - Antall avkom i Norge: 12
- Kullels mor: Noble Aristocrat Envy Me
 - Farge: gul
 - Hjerte: full hjertesjekk, intet påvist (dato: 08.07.2024)
 - Øyelyst: katarakt, fremre Y-søm
 - Antall av kom i Norge: 5
- Valpeformidling gjennom NGDK: Nei

Født 02.12.2024

- Oppdretter: Kennel Smalltall, v/Heidi Lund og Roger Sjølstad
- Valpene: 2 tisper, begge gule
- Innavsgrad: 6,250 %
- Kullels far: Smalltall's Out Of Reach
 - Farge: gul
 - HD: A
 - AD: 0
 - Hjerte: auskultasjon, intet påvist
 - Øyelysning: Distichiasis/Ektopiske Cillier: Påvist
 - Antall avkom i Norge: 2
- Kullels mor: Smalltall's Karma
 - Farge: gul
 - HD: C
 - AD: 0
 - Hjerte: auskultasjon, intet påvist
 - Øyelyst: intet påvist
 - Antall avkom i Norge: 2
- Valpeformidling gjennom NGDK: Ja

Født 07.04.2025

- Oppdretter: Heidi Knudsen-Istad
- Valpene: 1 mantel hann og 8 tisper, 5 sorte og 2 merle
- Innavsgrad: 0,391 %
- Kullels far: Nordic Giant's Out Of Ice

- Farge: merle
- Øyelyst: intet påvist
- Antall avkom i Norge: 9
- Kullelets mor: Akasha
 - Farge: sort
 - Øyelyst: intet påvist
 - Antall avkom i Norge: 9
- Valpeformidling gjennom NGDK: Nei

Født: 27.09.2025

- Oppdretter: Arctics BFG's v/Tonje Stenvoll og Margrethe Strand
- Valpene: 7 hanner (3 gule og 4 tigrete) og 4 tisper (3 gule og 1 tigret)
- Innavlsgrad: 1,563%
- Kullelets far: Quinn the Eskimo vom Wasaland (Sveits)
 - Farge: tigret
 - HD: C
 - AD: 0
 - Hjerte: auskultasjon, ingen anmerkninger (dato: 26.04.2025)
 - Øyelyst: ingen anmerkninger (dato: 26.03.2025)
 - Antall avkom i Norge: 11
- Kullelets mor: Arctics BFG's Pepper Potts Hot Mess
 - Farge: gul
 - HD: B
 - AD: 0
 - Hjertetest: auskultasjon
 - Øyelyst: Distichiasis/Ektopiske Cillier påvist
 - Antall avkom i Norge: 11
- Valpeformidling gjennom NGDK: Ja

Importer

To grand danoiser ble i 2025 omregistrert i NKK fra utlandet.

- Carl von der Kropelwarthe–harlekin hann, født 07.06.2024, fra Tyskland
- Maxidan's Let's Twist Again – tigret hann, født 22.10.2024, fra Danmark

Det er grunn til å tro at antall hunder importert til Norge, spesielt fra Sverige, er en god del høyere, men disse hundene er ikke omregistrert i NKK.

Helsetester fra NKKs database DogWeb

I oppsummeringen i DogWeb fremkommer HD, AD, hjertetester og øyelysninger. Kun hjertetester som er tatt i regi av Norsk forening for veterinær kardiologi blir registrert i DogWeb. Det er dermed mulig at det er flere hjertetester som er utført, men som klubben ikke har informasjon om. Merk at auskultasjoner (lyttetester) heller ikke blir registrert i DogWeb.

HD-resultater:

Ni hunder er røntget for HD i løpet av 2025. Av disse 9 er 7 røntget med «fri», 4 med A og 3 med B. Ingen hunder kom ut med D, en hund er røntget med C («svak grad»), og en hund kom dessverre ut med E.

AD-resultater:

Ni hunder er røntget for albueddsdysplasi i løpet av 2025, alle med grad 0.

Hjertetester

Det ble registrert fem hjertetester i DogWeb i 2025. En av hundene fikk påvist dilatert kardiomyopati (DCM), de øvrige hadde ingen anmerkninger på hjertetesten.

Øyeresultater:

16 hunder ble øyelyst i 2025. Siden øyelysning nå er et krav på foreldredyrene for å få registrert valpene hos NKK, har andelen øyelysninger økt betraktelig.

Ti av hundene kom ut med «intet påvist», mens de resterende seks kom ut med forskjellige anmerkninger på øyelysningen, noen kom også ut med mer enn en diagnose. En hadde ektropion/makroblefaron, fire hadde distichiasis/ektropiske cillier, en hadde PHTVL/PHPV (Persistent Hyperpl. Tunica Vasculosa Lentis/ Primary Vitreous) og en hadde cherry eye.

Dessverre ser vi at hunder med katarakt blir brukt i avlen. Avlsrådet oppfordrer alle til å følge anbefalingene gitt av NSVO (Norsk selskap for veterinær oftalmologi). NSVO anbefaler at hunder med ikke-medfødt katarakt ikke benyttes i avl, i tillegg anbefaler NSVO ikke å ha kull hvor foreldredyrene har samme diagnose.

Utbredelsen av hypertyper er dessverre tiltagende i mange land og avlsrådet ber om at oppdrettere tenker seg nøye om når man importerer hunder eller benytter hunder fra utlandet i avlen.

Hypertyper med tunge hoder med mye hud i hodet har ofte anlegg for særlig ektropion (hengende øyelokk).

Levealder og dødsårsaker

Avlsrådet takker alle som har rapportert inn dødsfall blant sine hunder!

Avlsrådet får generelt svært få rapporter om hunder som har gått bort. Vi har i 2025 fått beskjed om/ fanget opp 10 døde hunder. Gjennomsnittet ligger på over 9 år, hunder som er omkommet som resultat av ulykker/uhell er tatt ut av dette regnestykket. Det kan se ut som grand danoisen nå lever nærmere to år lenger enn det de gjorde for 10-15 år siden.

I NKKs database DogWeb kan man registrere dødsfall med dødsårsak. I tillegg til å melde dødsfall til avlsrådet, anbefaler vi også alle grand danois-eiere å registrere døde hunder hos NKK. På denne måten hjelper du oss alle med å få en friskere rase! Det er også mulighet for at veterinærer i samråd med hundeeier registrerer arvelige sykdommer i DogWeb. Vi oppfordrer alle til å gjøre dette dersom hunden har en arvelig sykdom. Dette vil komme oppdrettere til gode i avlsplanlegging og til syvende og sist hjelpe oss med å opprette friskere hunder!

Har hunden din gått bort eller fått en alvorlig sykdom? Vær så snill, send en e-post til avlsrådet (avlsrad@ngdk.no) og registrer det i NKKs database DogWeb. Ved å gjøre det er du med på å hjelpe oss til å få en friskere rase!